

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/15-lat-polski-w-nato/polska-w-sojuszu-polnoc/5295,Korzysci-i-inicjatywy.html>

27.04.2024, 12:53

Korzyści i inicjatywy

Najważniejsze korzyści z członkostwa w NATO:

1. Wzrost bezpieczeństwa i znaczenia Polski

Członkostwo Polski w najpotężniejszym sojuszu wojskowym na świecie dało Polsce nie tylko gwarancje bezpieczeństwa w postaci art. 5 Traktatu Waszyngtońskiego, ale doprowadziło również do wzrostu pozycji i znaczenia Polski na arenie międzynarodowej. Konieczność dostosowania do standardów NATO, udział polskich żołnierzy w misjach oraz ćwiczeniach i szkoleniach z żołnierzami z innych państw Sojuszu spowodowały, iż nasze Siły Zbrojne osiągnęły wysoki poziom interoperacyjności (zdolności do współdziałania) z innymi wojskami sojuszniczymi. Nasz wkład i zaangażowanie w prowadzenie działań NATO sprawiły, że staliśmy się wiarygodnym partnerem, zarówno dla sojuszników, jak i państw trzecich.

2. Transformacja Sił Zbrojnych RP

Przystąpienie Polski do NATO spowodowało konieczność dostosowania Sił Zbrojnych RP do standardów NATO. Znacząco przyśpieszyło to proces ich transformacji (wprowadzenie cywilnej kontroli nad armią, zapoczątkowanie reformy struktury organizacyjnej i modernizacji technicznej, profesjonalizacja).

3. Inwestycje infrastrukturalne

Członkostwo Polski w Sojuszu wiąże się z opłacaniem składki do budżetów NATO: wojskowego (finansuje struktury dowódcze NATO i ich udział w operacjach i misjach Sojuszu), cywilnego (pokrywa funkcjonowanie Kwatery Głównej NATO) oraz do sojuszniczego programu NSIP (Program Inwestycji NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa, finansuje inwestycje infrastrukturalne).

Polska jest beneficjentem programu NSIP. W latach 1999-2013 wkład Polski do budżetu tego programu wyniósł około 900 mln zł, z kolei środki z budżetu NSIP zainwestowane w naszym kraju w ciągu 15 lat członkostwa w Sojuszu wyniosły około 1,4 mld zł. Oznacza to różnicę w wysokości około 0.5 mld zł. W Polsce z budżetu NSIP realizowana była m.in. modernizacja lotnisk, składów paliwowych i baz morskich, budowa stanowiska dowodzenia systemem obrony powietrznej, budowa systemu rozpoznania radiolokacyjnego dalekiego zasięgu, przygotowanie systemu łączności dla Marynarki Wojennej.

Udział Polski w inicjatywach i najważniejszych wydarzeniach:

1. Utrzymanie zdolności Sojuszu do obrony kolektywnej

Przez cały okres członkostwa Polska z sukcesem zabiega o utrzymanie zdolności NATO do wypełniania swojej kluczowej misji, tj. obrony terytorium państw członkowskich. Służy temu podnoszenie przez nas fundamentalnego znaczenia zasady solidarności sojuszniczej, potrzeby organizowania ćwiczeń związanych z art. 5 Traktatu

Waszyngtońskiego oraz utrzymania przez poszczególne państwa Sojuszu odpowiednich ilościowo i jakościowo zdolności wojskowych.

2. Siły Odpowiedzi NATO

Decyzja o powołaniu Sił Odpowiedzi NATO (NATO Response Force – NRF) została podjęta podczas szczytu NATO w Pradze w listopadzie 2002 roku. To siły szybkiego reagowania, przygotowane do użycia zarówno w przypadku uruchomienia art. 5 (jako siły przygotowujące wejście sił głównych), jak i w innych typach operacji sojuszniczych (misje reagowania kryzysowego, demonstracja siły, utrzymanie embarga, ochrona infrastruktury krytycznej). W praktyce Siły Odpowiedzi NATO były dotychczas wykorzystywane jedynie w działaniach o charakterze humanitarnym, np. usuwanie skutków huraganu Katrina w USA w 2005 r. oraz powodzi w Pakistanie w 2006 r.

Polska konsekwentnie podkreśla znaczenie Sił Odpowiedzi NATO i bierze regularny udział w kolejnych rotacjach NRF, w tym w rolach dowódczych: w 2014 r. – dla Grupy Zadaniowej Obrony Przed Bronią Masowego Rażenia (OPBMR), w 2015 r. dla komponentu sił specjalnych.

3. Siły specjalne - polska „specjalizacja” w NATO

Siły specjalne są Polską ‘specjalizacją’ w Sojuszu. W ubiegłym roku odbyły się w naszym kraju ćwiczenia sił specjalnych ‘Cobra 2013’, w ramach których Dowództwo Wojsk Specjalnych (obecnie Centrum Operacji Specjalnych) zostało certyfikowane (uzyskało zdolność) do dowodzenia siłami specjalnymi państw NATO.

4. Udział w misjach i operacjach Sojuszu

Począwszy od 1996 r., najpierw jako partner a od 1999 r. pełnoprawny członek NATO, Polska wzięła udział w 13 misjach i operacjach sojuszniczych. W 2014 r. personel Sił Zbrojnych RP zaangażowany będzie w operację w Afganistanie (ISAF, bierzemy w niej udział od 2007 r.), Kosowie (KFOR, od 1999 r.) oraz w czasie kilkumiesięcznej misji kontroli przestrzeni powietrznej państw bałtyckich (Baltic Air Policing, poprzednie rotacje w latach 2006, 2008, 2010 i 2012).

Dzięki udziałowi w operacjach NATO zwiększyliśmy nasze zdolności współdziałania z sojusznikami w zróżnicowanych warunkach, również bojowych, zarówno na szczeblu taktycznym jak i operacyjnym. Podczas operacji NATO nasi żołnierze i oficerowie służyli i nadal służą w sojuszniczych i wielonarodowych strukturach dowodzenia. Tego doświadczenia nie można zdobyć podczas ćwiczeń poligonowych i sztabowych. Dzięki temu zyskaliśmy zasób ludzi, którzy mogą, jeśli zajdzie taka potrzeba, odegrać ważną rolę w przyjęciu sojuszniczego wzmocnienia w przypadku hipotetycznego kryzysu.

5. Uruchomienie na terytorium RP struktur wielonarodowych powiązanych z NATO (MNC NE - 1999, JFTC - 2004, 3NSB - 2010, MP COE - 2013)

Na terytorium RP funkcjonują cztery struktury międzynarodowe związane z Sojuszem Północnoatlantyckim. Jedna z nich zlokalizowana jest w Szczecinie, trzy pozostałe w Bydgoszczy.

Wielonarodowy Korpus Północ-Wschód (MNC NE) w Szczecinie został powołany w 1998 r. przez Polskę, Niemcy i Danię. Stanowi on element tzw. Struktury Sił NATO, czyli narodowych lub wielonarodowych dowództw wojskowych udostępnionych na potrzeby Sojuszu. Obecnie w Dowództwie MNC NE, oprócz przedstawicieli trzech państw założycielskich, pracują oficerowie z Chorwacji, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Rumunii, Słowacji, Słowenii,

USA oraz Węgier (razem z 13 państw).

Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO (JFTC) w Bydgoszczy zostało utworzone w 2004 roku i jest pierwszym elementem Struktury Dowodzenia NATO zlokalizowanym na terytorium państwa przyjętego do Sojuszu po 1989 r. Centrum podlega Sojuszniczemu Dowództwu Transformacji w Norfolk. W JFTC pracują obecnie przedstawiciele z 18 państw Sojuszu oraz jeden przedstawiciel z państwa partnerskiego NATO – Gruzji. JFTC prowadzi szkolenia dla oficerów z innych państw NATO oraz z państw partnerskich, w ostatnich latach jego działalność koncentrowała się na wspieraniu operacji ISAF.

Dowództwo 3 Batalionu Łączności NATO (3 NSB) funkcjonuje w Bydgoszczy od 2010 r. Tak jak JFTC, batalion stanowi element Struktury Dowodzenia NATO, ale podlega Sojuszniczemu Dowództwu Operacji w Mons. Bataliony Łączności NATO zapewniają łączność siłom sojusznicznym w rejonie operacji. W skład 3 NSB wchodzi oficerowie z 10 państw Sojuszu.

Centrum Eksperckie Policji Wojskowej NATO (MP COE) zostało sformowane w Bydgoszczy w 2013 r. Stanowi ono element sieci około 20 podobnych, wielonarodowych ośrodków szkoleniowo-edukacyjnych zlokalizowanych w różnych państwach Sojuszu. W strukturach MP COE pracować będą oficerowie z co najmniej 7 państw NATO. Oprócz bydgoskiego Centrum, Polska bierze udział w pracach 9 innych Centrów Eksperckich NATO.

6. Współorganizacja sojusznicznych ćwiczeń na terytorium RP

Polska dwukrotnie była współgospodarzem dużych ćwiczeń sojusznicznych: w marcu 2002 r. wraz z Norwegią (Strong Resolve 2002) oraz w listopadzie 2013 r. wraz z Łotwą i Litwą (Steadfast Jazz 2013). W obu ćwiczeniach sprawdzano możliwość współdziałania sił lądowych, morskich i powietrznych państw NATO oraz partnerów Sojuszu w prowadzeniu dużej operacji połączonej.

Ćwiczenie z 2013 r. było ponadto ważnym krokiem na drodze do wdrożenia Inicjatywy Sił Połączonych, która ma zapewnić interoperacyjność sił sojuszników w związku ze spodziewanym spadkiem zaangażowania operacyjnego NATO po zakończeniu obecnej misji w Afganistanie. Było w niego zaangażowanych ponad 6 tysięcy żołnierzy, w tym około 3 tysięcy w ramach części taktycznej rozgrywanej w Polsce: na poligonie w Drawsku Pomorskim, na wodach Morza Bałtyckiego oraz w polskiej przestrzeni powietrznej.

7. Inicjatywa Sił Połączonych

Sojusznicza Inicjatywa Sił Połączonych (CFI) została zapoczątkowana w lutym 2012. Jej celem jest utrzymanie i rozwój interoperacyjności sił sojusznicznych, po zakończeniu operacji ISAF w 2014 r. Z punktu widzenia interesów Polski najistotniejsze są plany dotyczące zwiększenia liczby ćwiczeń sojusznicznych. Polska zamierza zachęcać innych sojuszników do udziału w naszych krajowych ćwiczeniach m.in. z serii Anakonda.

8. Smart Defence

Sojusznicza inicjatywa Smart Defence (SD) została zapoczątkowana w lutym 2011 r. Jej celem jest realizacja wybranych projektów rozwoju zdolności wojskowych w gronie kilku państw zainteresowanych danym tematem, a nie w gronie wszystkich sojuszników. Inicjatywa ma sprzyjać racjonalizacji wysiłków w celu pozyskania niezbędnych zdolności wojskowych. Jej efektem ma być również zmniejszenie dystansu między sojusznikami europejskimi a USA w dziedzinie zdolności wojskowych.

Polska uczestniczy w 13 projektach z grupy 26 najbardziej zaawansowanych (tzw. grupa 1). W jednym z nich, „Wspólne zdolności obrony przed bronią masowego rażenia (OPBMR)”, przyjęliśmy rolę państwa wiodącego.

9. Zdolności rozpoznania z powietrza: AWACS i AGS

Polska jest uczestnikiem Powietrznych Sił Wczesnego Ostrzegania i Kontroli NATO (AWACS) od 2007 r. Samoloty AWACS zapewniają zdolności obserwacyjne i wczesnego ostrzegania w trakcie sojuszniczych operacji wojskowych. Ponadto, wobec potencjalnego zagrożenia terrorystycznego, służyć mogą do zabezpieczenia przestrzeni powietrznej w czasie imprez masowych dużej skali i innych ważnych narodowych wydarzeń. Na polskim niebie AWACS wykorzystywane były m.in. w czasie pogrzebu Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w kwietniu 2010 r., a także w trakcie rozgrywania Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2012 r.

Polska bierze również udział w programie budowy Sojuszniczego Systemu Obserwacji Obiektów Naziemnych z Powietrza (AGS). Podstawą systemu AGS będzie kilka bezałogowych statków powietrznych, które wzmocnią zdolności Sojuszu w zakresie zobrazowania w czasie rzeczywistym sytuacji operacyjnej na lądzie i akwenach morskich. Dane uzyskiwane z systemu będą uzupełnieniem informacji dostarczanych przez samoloty typu AWACS. Udział Polski w programie AGS umożliwi pozyskanie zdolności, której zapewnienie samodzielnie byłoby utrudnione, lub wręcz niemożliwe oraz przyniesie korzyści operacyjne i przemysłowe.

10. Sojuszniczy system obrony przeciwrakietowej - wkład Polski

Prace dotyczące budowy sojuszniczego systemu obrony przeciwrakietowej (missile defence – MD) prowadzone są od 2002 r. Początkowo ich celem było stworzenie jedynie systemu ochrony wojsk NATO operujących poza obszarem Sojuszu. Na szczycie NATO w Lizbonie w 2010 r. podjęto decyzję o rozszerzeniu systemu o funkcje z zakresu ochrony terytorium i ludności Sojuszu. W jego ramach zintegrowane zostaną systemy poszczególnych państw członkowskich, w tym w szczególności system amerykański.

Wkład Polski w rozwój sojuszniczego systemu obrony przeciwrakietowej opiera się na dwóch filarach. Po pierwsze, nasz kraj wspólnie ze stroną amerykańską zaangażowany jest w budowę bazy w Redzikowie (Polska jako państwo-gospodarz, USA jako inwestor), gdzie rozmieszczone zostaną elementy systemu, zdolne do ochrony terytorium Polski i państw sojuszniczych. Po drugie, Polska zdecydowała się rozwijać własne narodowe zdolności w zakresie obrony przeciwrakietowej, które także zostaną zintegrowane z systemami sojuszniczymi.

Źródło: MON.gov.pl

[Tweetnij](#)